

Onderwerp	Overdragen analoge Oud archief aan Stadsarchief Delft
Versienummer	1.2
Dossiernummer	3141
D&H datum	dinsdag 9 april 2024
Wijze agenderen	Openbaar

1) Het gevraagde besluit

In te stemmen met overdragen van het analoge Oud archief van Hoogheemraadschap van Delfland aan Stadsarchief Delft.

2) Aanleiding

Eind 2021 verscheen het KPI-verslag ten behoeve van de horizontale verantwoording over het jaar 2020 van het Hoogheemraadschap van Delfland. Dit verslag bevestigde dat het archief- en informatiebeheer niet op orde is en er niet volledig wordt voldaan aan de verplichtingen gesteld in de Archiefwet. Het Hoogheemraadschap van Delfland heeft tot taak genomen de aanbevelingen op te volgen.

Het archief is in te delen in het digitale archief en het analoge archief. Het analoge Oud archief ligt in opslag bij het Stadsarchief. Hier is destijds voor gekozen omdat het Hoogheemraadschap van Delfland zelf geen geschikte bewaarplaats kan bieden die voldoet aan alle wettelijke verplichtingen voor het totale analoge archief. Als er interne of externe verzoeken komen tot inzage worden de stukken door de medewerker Oud archief bijeengezocht en ter inzage voorgelegd. Binnen afzienbare tijd is de beperkte capaciteit (2 fte) en expertise op het analoge Oud archief uitgestroomd (pensionering). Vervanging door nieuwe medewerkers is met de schaarste op de arbeidsmarkt op dit expertisegebied niet voor de hand liggend. Daarnaast is de toegankelijkheid nog niet optimaal en moet er een betere ontsluiting van het analoge Oud archief en de collectie fysieke objecten tot stand komen. Dit vormt de aanleiding om de visie te ontwikkelen voor een toekomststabele oplossing voor de beheertaken die benodigd zijn voor het analoge Oud archief.

3) Beoogd effect

De Archiefwet 1995 schrijft voor dat blijvend te bewaren informatieobjecten uiterlijk na 20 jaar worden overgebracht naar een archiefbewaarplaats.

Met het overdragen van archiefbescheiden gaat het zorgdragerschap van de archiefbescheiden over naar de overheidsinstantie met deze archiefbewaarplaats. Voor Delfland betekent het dat bij instemming met dit bestuursvoorstel het zorgdragerschap over gaat van het dagelijks bestuur naar Stadsarchief Delft. De overeenkomst met het Stadsarchief dient daarbij te zijn afgesloten.

Het analoge Oud archief van Delfland ligt in opslag in de archiefbewaarplaats van het Stadsarchief Delft. Door de vervolgstap te zetten en dit archief volledig 'over te dragen' naar deze archiefbewaarplaats volgt als beoogd effect het optimaal kunnen beheren, behouden en toegankelijk stellen van waardevolle documenten en informatie op de lange termijn, compliant aan wet- en regelgeving met de expertise van het Stadsarchief Delft.

In lijn met de Archiefwet onderscheiden we in het scenario de volgende twee definities:

Dossiernummer: 3141

Huidige situatie: **Opnemen**: Proces van het archiefsysteem met als doel archiefdocumenten onder beheer van het archiefsysteem te brengen. Soms ook wel aangeduid als archiveren. Methoden van opnemen zijn registratie en opslag (in het Stadsarchief).
Voorstel: **Overdragen**: De (rechts)handeling waarbij het logische en fysieke beheer (Delfland) over de archiefbescheiden overgaat naar de beheerder van de archiefbewaarplaats (Stadsarchief).

Door het analoge Oud archief 'over te dragen' naar Stadsarchief Delft wordt beoogd:

- Professioneel beheer: de archiefbewaarplaats wordt beheerd door gespecialiseerd personeel met kennis van archiefwetenschap en conservatietechnieken. Dit zorgt voor een professioneel beheer van de archieven, inclusief het opstellen van richtlijnen voor het gebruik;
- Behoud van archiefbescheiden: de archiefbewaarplaats is uitgerust met gecontroleerde klimatologische omstandigheden en conservatiemethoden om de fysieke integriteit van archieven te waarborgen. Dit helpt bij het voorkomen van veroudering, verval en beschadiging van de archiefstukken. De Archiefwet en Archiefregeling stellen hier eisen aan;
- Duurzame toegankelijkheid: informatie is duurzaam toegankelijk als die gedurende de vastgestelde bewaartermijn voldoet aan de kenmerken die worden gesteld voor de duurzame toegankelijkheid: vindbaar, beschikbaar, leesbaar, interpreteerbaar, betrouwbaar en toekomstbestendig. Het Stadsarchief van Delft voorziet in gecontroleerde toegang tot de documenten;
- Wettelijke naleving: het overdragen van de archieven naar een archiefbewaarplaats is een plicht uit de Archiefwet. Het Stadsarchief Delft voldoet aan de eisen die worden gesteld aan het hebben van een archiefbewaarplaats. Toen het analoge Oud archief nog in eigen opslag werd beheerd voldeed Hoogheemraadschap van Delfland niet aan de eisen.

4) Kernboodschap

Het overdragen van het analoge Oud archief heeft als doel een toekomstbestendige basis neer te leggen voor het beheer van het analoge archief door gespecialiseerde archiefmedewerkers. Het draagt bij aan het behoud van cultureel erfgoed, het faciliteren van onderzoek naar bijvoorbeeld de verantwoording van overheidstaken en het waarborgen van de documentatie van historische gegevens op een georganiseerde en duurzame manier. De collectie van fysieke objecten van Delfland (waaronder objecten zoals glazen, gereedschap en schilderijen) wordt digitaal ontsloten en blijft met een archiefmedewerker onder het beheer van Delfland.

5) Historie – eerdere besluitvorming

N.v.t.

6) Regelgeving en Beleid

Met de overbrenging van informatieobjecten van een archiefruimte in het Gemeenlandshuis naar een archiefbewaarplaats (Stadsarchief Delft) wijzigt het wettelijk regime voor openbaarheid waaronder deze informatieobjecten vallen. Voor de archiefruimte is dat de Wet open overheid (de Woo), voor de archiefbewaarplaats is dat de Archiefwet.

De Archiefwet schrijft voor dat overheidsorganen verplicht zijn de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren (artikel 3). Het KPI-verslag van 2021 bevestigde dat Delfland hieraan niet volledig voldoet.

Voor de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) geldt nog in het bijzonder dat een vermelding kan worden opgenomen dat het archief persoonsgegevens bevat, die onder de AVG worden beschermd en daarom niet toegankelijk zijn.

Het aanwijzen van een (waterschaps)archivaris is volgens de huidige Archiefwet 1995 niet verplicht voor waterschappen.

Met de naderende nieuwe Archiefwet (nog onbekend per wanneer) wordt het wel wettelijk verplicht een archivaris aan te wijzen. Echter, met het overdragen aan het Stadsarchief krijgt het Stadsarchief de verantwoordelijkheid (zorg en beheer) over het overgedragen analoge archief van het Hoogheemraadschap van Delfland. Het Stadsarchief heeft een archivaris die deze kerntaken (verantwoordelijkheden: zorg en beheer) uitvoert. Met andere woorden de

Dossiernummer: 3141

plicht komt te liggen bij het Stadsarchief en het Hoogheemraadschap hoeft alleen te verwijzen naar het Stadsarchief als men informatie wil hebben (inzien) dat ouder is dan 20 jaar (archieven lopen vanaf het jaar 1318 tot en met ongeveer het jaar 2000).

7) Financiën

Het overdragen van het analoge Oud archief wordt gerealiseerd met beschikbare capaciteit, die het werk ter voorbereiding van de overdracht uitvoert, te weten het opstellen van een archiefbewerkingplan, het ontsluiten van de archieven volgens de eisen van Stadsarchief Delft en het opstellen van de overeenkomsten en verklaringen voor overdracht. De kosten van de voorbereiding zijn begroot binnen de afdeling FZO (Facilitaire Zaken en Ondersteuning).

Kosten voor de huur van archiefruimte worden reeds jaarlijks aan Delfland doorbelast. Mogelijk komen er nog beperkte aanvullende kosten bij voor aanvullende dienstverlening. Deze worden bij het aangaan van de overeenkomst inzichtelijk gemaakt en begroot in de exploitatiekosten.

8) Duurzaamheid

N.v.t.

9) Organisatorische en personele consequenties

Archiefbeheer is de uitvoering van de zorg door gespecialiseerde archiefmedewerkers. De uitvoering valt onder de verantwoordelijkheid van de zorgdrager, op dit moment het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap van Delfland.

Archiefmedewerkers voeren het archiefbeheer op het analoge Oud archief uit overeenkomstig de bepalingen van de Archiefwet en de archiefvoorschriften van Delfland, zoals vastgesteld in de Archiefverordening 2018 en de Regeling Informatiebeheer 2019.

Bij het overdragen van het analoge Oud archief komt de taak archiefbeheer over het analoge Oud archief te vallen bij het Stadsarchief van Delft.

De functie collectiebeheerder (fysieke objecten) krijgt een prominentere rol binnen de afdeling FZO, zodat ook hier een toekomstbestendige oplossing op gerealiseerd kan worden met inzage, overzicht en een bruikleenproces.

10) OR

N.v.t.

11) Risico's en beheersmaatregelen

De risico's van het voorstel hebben betrekking op de volgende onderdelen:

- De zorgdrager heeft verplichtingen vanuit de archiefwet- en regelgeving en is vaak gelijk aan de archiefvormer, het orgaan dat uit haar overheidstaken het archief heeft gevormd. Bij het overdragen van het analoge Oud archief naar een daarvoor bestemde archiefbewaarplaats wordt de bestuurlijke verantwoordelijkheid (rol zorgdrager) voor het beheer overgedragen aan de zorgdrager in de vorm van beheerders van een archiefinstelling, zoals het Stadsarchief van Delft. Dit kan de indruk wekken dat de volledige controle over het eigenaarschap wordt opgeheven, maar onveranderd blijft Delfland archiefvormer van het analoge Oud archief. Bovendien is het analoge Oud archief al in opslag bij het Stadsarchief van Delft dat de toegankelijkheid bevordert en waarborgt. In de af te sluiten overeenkomst met Stadsarchief Delft borgen we dat Delfland de zeggenschap behoudt over haar analoge Oud archief. Het Stadsarchief van Delft wordt 'beheerder'. Er gaat niets verloren met overbrengen, slechts de taak en beheer over de 'oude analoge archieven' van Delfland. Deze komen in handen van een archiefinstelling die daartoe wettelijk bekwaam is en als belangrijkste taak heeft de toegankelijkheid en borging van de onder hen berustende archieven. In de af te sluiten overeenkomst wordt vastgelegd dat Delfland archiefstukken kan gebruiken en/of bruiklenen, voor een tentoonstelling bijvoorbeeld.

- Het analoge Oud archief van het Hoogheemraadschap van Delfland blijft van Delfland omdat zij het uit bestuur, bedrijfsvoering en uitvoeringstaken heeft gecreëerd. Om te voorkomen dat door het overdragen van beheer de historische relatie van het archief tot de huidige

Dossiernummer: 3141

organisatie verloren gaat, borgt Delfland in de overeenkomst met het Stadsarchief Delft dat zij de zeggenschap over haar archief behoudt.

- Het kan de operationele efficiëntie en de toegankelijkheid beïnvloeden doordat de directe toegang voor medewerkers anders wordt ingericht en daarmee beperkend kan aanvoelen. Een van de kerntaken van een archiefinstelling zoals het Stadsarchief Delft is de archiefwettelijke taak. Daarbinnen vallen onderdelen als het toegankelijk houden van informatie door goed beheer en het beschikbaar stellen voor raadpleging online aan burgers en maatschappelijke instellingen. Het professioneel opgezette proces van het Stadsarchief Delft zorgt ervoor dat de toegankelijkheid van het analoge Oud archief goed wordt geborgd waarmee de gevoelde beperkingen worden weggenomen. Doordat Delfland gebruik gaat maken van dit professionele proces komt ook de afhankelijkheid en kwetsbaarheid van de zeer beperkte capaciteit binnen Delfland hiermee te vervallen.

- Bij overdragen aan het Stadsarchief moeten we voldoen aan vereisten die het Stadsarchief en de wet stellen. Voor deze archiefbewerking is gespecialiseerd personeel benodigd en dat brengt een financieel risico mee. Het kan lang duren voordat overdracht daadwerkelijk plaats zal vinden als weinig tot geen gespecialiseerd personeel dit werk kan uitvoeren. De duurzame toegankelijkheid raakt daarmee in het geding. Daarnaast kan vertraging op de voorziening tot het fysieke archief optreden als de archiefstukken in bewerking zijn. Hiervoor dient een goed plan te worden opgesteld om dit zo minimaal mogelijk te houden. Delfland heeft een specialist ingehuurd en is ver op weg in dit traject waarmee dit risico wordt beperkt.

12) Communicatie (in- en extern) en participatie

Voor de voorbereiding op het overdragen van het analoge Oud archief worden afspraken gemaakt met het Stadsarchief Delft. Bij de daadwerkelijke overdracht wordt een overeenkomst afgesloten waarin afspraken worden vastgesteld gericht op borging van de goede, geordende en toegankelijk staat voor het analoge Oud archief en compliance aan de Archiefwet- en regelgeving.

13) Bekendmaking en vervolgprocedure

Benodigde acties in het vervolgtraject:

- Achterstanden analoge archief wegwerken (archiefbewerking)
- Tekeningen ontsluiten en opnieuw ompakken (archiefbewerking)
- Foto's ontsluiten en ompakken (archiefbewerking)
- Opstellen inventarissen, plaatsingslijsten en inleidingen (onderdeel archiefbewerking)
- Opstellen overeenkomst met Stadsarchief Delft en verklaring van overdracht
- Formele overbrenging van het analoge Oud archief van zorgdrager (Delfland) naar beheerder (Stadsarchief Delft)

14) Bevoegd orgaan

De Verenigde Vergadering is, in overeenstemming met artikel 99 van de Waterschapswet het bevoegd orgaan voor het vaststellen en goedkeuren van het overdragen van het analoge Oud archief naar een archiefbewaarplaats, in dit geval Stadsarchief Delft.

15) Toelichting

Alternatief scenario: Huidig archiefbeheer aanhouden met opslag bij Stadsarchief Delft.

Benodigdheden:

- Nieuwe archiefmedewerker/expert (of zelfs een archivaris) aanwerven ter ondersteuning van archiefbeheerstaken;

<u>Toelichting personele situatie</u>			
Functie:	medewerker oud archief	medewerker registratuur	inhuur (archiefexpertise)
Formatie:	1,0 fte	0,87 fte	tijdelijke inhuur 0,6 fte
Pensioendatum:	30-9-2025 (langdurig ziekteverzuim)	8-8-2031	n.v.t.
Scenario bij overdragen Stadsarchief	geen opvolging benodigd	behouden voor inrichten proces en beheer fysieke objecten en continueren huidige facilitaire werkzaamheden	wegnemen achterstallig onderhoud archiefbewerking en realisatie overbrenging
Scenario bij niet overdragen - eigen archiefbeheer	zo spoedig mogelijk werven nieuwe expert, dubbele lasten (i.v.m. langdurig verzuim)	eind 2030 starten werving nieuwe archiefmedewerker	inhuur expertise voor opvolging tekortkomingen archiefbeheer en archiefbewerking 1 of 2 fte voor langere periode

- Archiefbescheiden beter ontsluiten om voor toezicht (archiefinspectie: KPI's) aan te pakken en te verbeteren ten behoeve van de toegankelijkheid volgens de Archiefwet 1995 (artikel 3). Hiervoor is inhuur benodigd zoals hierboven benoemd.

Voordelen:

- Kennis gaat op lange termijn weer opnieuw in huis opgebouwd worden mits de nieuwe expert/archivarisrol een langdurige arbeidsrelatie aangaat;
- Delfland blijft zelf beheerder. Dit is meer een gevoelskwestie dan een feitelijk voordeel, zie toelichting bij risico 1 in paragraaf 11.

Nadelen:

- Delfland houdt de kosten aan voor opslag en huur werkruimte Stadsarchief Delft (samen jaarlijks 45k) en krijgt de kosten voor 1 fte erbij gedurende een jaar plus de kosten voor benodigde inhuur expertise zoals hierboven benoemd;
- Risico door structurele kwetsbaarheid van archivarisrol (1 fte) en door noodzaak deze nog te moeten werven in een beperkte markt binnen dit expertisegebied;
- Hiermee kan nog niet gegarandeerd worden dat aan de verplichtingen uit de Archiefwet en de openbaarheidseisen wordt voldaan omdat Delfland zelf de beheerder blijft en daarvoor nog diverse tekortkomingen moet gaan inrichten in proces en organisatie;
- De kans om gebruik te kunnen gaan maken van expertise en het professioneel opgezette proces van het Stadsarchief Delft kan niet worden benut.

16) Bijlagen

Geen

Onderwerp Overdragen analoge Oud archief aan Stadsarchief Delft
Dossiernummer 3141

De verenigde vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van dinsdag 9 april 2024, dossiernummer 3141;

gelezen het positieve advies van de commissie Bestuur, Financiën en Organisatie d.d. 16 mei 2024.

Overwegende dat:

Het Hoogheemraadschap van Delfland duurzame toegankelijkheid van het analoge Oud archief toekomstbestendig realiseert door ontsluiten en overdragen naar Stadsarchief Delft.

Gelet op:

Bij het overdragen dienen wettelijke vereisten geborgd te worden en toegankelijkheid voor het Hoogheemraadschap van Delfland blijft een expliciet vereiste.

Besluit:

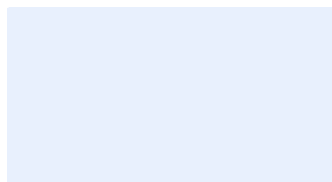
In te stemmen met overdragen van het analoge Oud archief van Hoogheemraadschap van Delfland aan Stadsarchief Delft.

Aldus besloten in de openbare vergadering van donderdag 30 mei 2024.

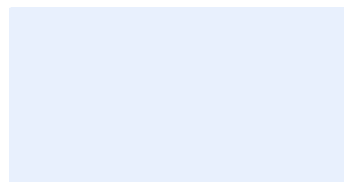
De verenigde vergadering voornoemd,

de secretaris,

de voorzitter,

ir. P.C. Janssen

dr. P.H.W.M. Daverveldt

Dossiernummer: 3141